Sietse Kuipers

Oefenen met leessommen (redactiesommen) voor groep 7 en 8

Auteur: Sietse Kuipers

Omslagontwerp: Studio Willemien Haagsma bNO

© 2018 Visual Steps B.V.

Eerste druk: augustus 2018

ISBN 978 90 5905 764 7

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, uitgeleend, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door middel van fotokopieën, opnamen, of welke wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 168 Auteurswet 1912 j^o het besluit van 20 juni 1974, Stb. 351, zoals gewijzigd bij het Besluit van 23 augustus 1985, Stb. 471 en artikel 17 Auteurswet 1912, dient men de daarvoor verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (Postbus 882, 1180 AW Amstelveen). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgaven in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) dient men zich tot de uitgever te wenden. Ondanks alle aan de samenstelling van de tekst bestede zorg, kan noch de redactie, noch de auteur, noch de uitgever aansprakelijkheid aanvaarden voor eventuele schade, die zou kunnen voortvloeien uit enige fout, die in deze uitgave zou kunnen voorkomen.

In dit boek kunnen namen voorkomen van gedeponeerde handelsmerken. Deze namen zijn in de tekst niet voorzien van een handelsmerksymbool, omdat ze slechts fungeren als aanduiding van de besproken producten. Hierbij wordt op geen enkele wijze getracht inbreuk te maken op de rechten van de handelsmerkhouder.

Wil je meer informatie? www.visualstepseducatief.nl

Heb je vragen of suggesties over dit boek? E-mail: info@visualsteps.nl

Abonneren op de gratis Visual Steps Educatief nieuwsbrief: www.visualstepseducatief.nl

Inhoudsopgave

Voorwoord Informatie voor ouders, verzorgers en docenten	5 6
Oefentaak 1	7
Oefentaak 2	13
Oefentaak 3	21
Oefentaak 4	29
Oefentaak 5	37
Oefentaak 6	45
Oefentaak 7	53
Oefentaak 8	59
Oefentaak 9	67
Oefentaak 10	73
Oefentaak 11	81
Oefentaak 12	89
Oefentaak 13	97
Oefentaak 14	103
Oefentaak 15	109
Oefentaak 16	117
Oefentaak 17	125
Oefentaak 18	133
Oefentaak 19	139
Oefentaak 20	145
Oefentaak 21	153
Oefentaak 22	161
Oefentaak 23	167
Oefentaak 24	173
Oefentaak 25	179
Oefentaak 26	187
Antwoorden en uitleg	195
Verantwoording	235
Bijlage Ondersteuning Metriek stelsel	237
Jouw resultaten	239

Voorwoord

Leessommen zijn eigenlijk korte verhaaltjes waarin een som verborgen zit die je moet oplossen. Door de verhaaltjes goed te lezen ontdek je hoe je de som kunt oplossen. Dit kan soms wat lastig zijn. Rekenen met leessommen leer je vooral door het veel te doen. Dit boek helpt je daarbij.

In dit boek vind je heel veel leessommen, ook wel *redactiesommen* genoemd. Deze opgaven staan bij elkaar in oefentaken. Je zou iedere dag zo'n oefentaak kunnen maken, maar een paar keer per week kan natuurlijk ook. Zo leer je het steeds beter door te oefenen!

In dit boek staan ook opgaven over het metriek stelsel (lengtematen, gewichtsmaten, oppervlaktematen en inhoudsmaten). Weet je niet meer zo goed wat de verhoudingen ook alweer zijn, dan vind je op pagina 237 de *Bijlage Ondersteuning Metriek stelsel*.

Aan het eind van het boek op pagina 195 vind je de antwoorden van alle opgaven en, waar nodig, uitleg. Op pagina 239 kan je het aantal goede en foute antwoorden noteren.

Naast ieder antwoord staat wat voor soort opgave het was. Dat is handig als je merkt dat je vaak dezelfde soort opgave fout maakt. Je kan er zo achter komen welke soort opgave dat is. Als je dat weet kan je die opgaven nog eens extra oefenen of vragen om uitleg. Je gebruikt daarvoor de lijst met typen opgaven op pagina 235. Moeilijk? Vraag dan of iemand je wil helpen!

O ja, je kan de bladen van een taak uit het boek scheuren. Misschien vind je dat wel zo handig.

Veel succes met het maken van de opgaven!

Sietse Kuipers

P.S.

Als je vindt dat iets niet goed is in het boek of je hebt een goed idee, dan hoor ik dat graag van je.

Het e-mailadres is: info@visualsteps.nl

Tip

Online toets

Heb je alle oefeningen in het boek gemaakt, dan kan je op de website www.visualstepseducatief.nl/toetsen een toets maken. Als je deze toets goed hebt gemaakt, krijg je zelfs een diploma dat je kan afdrukken en bewaren!

Informatie voor ouders, verzorgers en docenten

Dit boek laat kinderen oefenen met leessommen. De hapklare oefentaken van 30 opgaven kan het kind in ongeveer 20 minuten op zijn gemak zelfstandig maken, bijvoorbeeld aan de keukentafel. Zo ziet u dat het kind ook daadwerkelijk serieus de opgaven maakt en niet stiekem op zijn telefoon zit. Daarom zijn de opgaven ook op papier en niet op de computer of tablet.

De opgaven bevatten lesstof die voldoet aan de kerndoelen voor rekenen in groep 7 en 8.

De opgaven kunnen worden nagekeken. Achter in het boek op pagina 195 vindt u de antwoorden, meestal aangevuld met een korte uitleg.

Bij ieder antwoord staat een code die refereert aan een type opgave in de verantwoording op pagina 235. Merkt u dat het kind bepaalde typen opgaven vaker fout heeft, dan kan dat een reden zijn om hem nog wat uitleg te geven over dat onderwerp of nog eens extra te laten oefenen. Op pagina 237 vindt u de *Bijlage Ondersteuning Metriek stelsel*. Deze kan het kind eventueel naast de opgaves over lengtematen, gewichtsmaten, oppervlaktematen en inhoudsmaten houden.

U heeft de mogelijkheid om een oefentaak apart aan het kind aan te bieden door de taak uit te scheuren via de perforatierand. Een andere mogelijkheid is om de antwoorden achter in het boek uit te scheuren en apart te houden van de rest van het boek.

Online toets

Heeft het kind alle oefeningen in het boek gemaakt, dan kan hij op de website www.visualstepseducatief.nl/toetsen een toets maken. Als deze toets goed is gemaakt, krijgt hij een diploma.

Andere boeken en de Visual Steps Educatief nieuwsbrief

Naast deze uitgave zijn er nog andere boeken verkrijgbaar, bijvoorbeeld over taal, werkwoordspelling, rekenen en studievaardigheden of voor andere groepen. Op www.visualstepseducatief.nl vindt u een overzicht van alle titels.

Op die website kunt u zich ook met enkele muisklikken aanmelden voor de gratis Visual Steps Educatief nieuwsbrief die per e-mail wordt verspreid.

Oefentaak 1

1.	Levi zit op drumles en gaat op de fiets naar de muziekschool. Hij vertrekt om 18.51 uur en komt om 19.13 uur bij de muziekschool aan. Na de les vertrekt hij om 19.48 uur en komt hij om 20.12 uur weer thuis. Hoe lang heeft Levi gefietst?
	A. 36 minuten
	B. 46 minuten
	C. 45 minuten
	D. 35 minuten
2.	Wouter heeft een fles cola van 2 l. Hij drinkt twee glazen van elk 250 ml. Hoeveel cl zit er nog in de fles?
	A. 1500 cl
	B. 15 cl
	C. 500 cl
	D. 150 cl
3.	Grietje wil een paardenweide huren. De weide is 60 m lang en 50 m breed en kost € 2,00 per m² per jaar. Hoeveel moet Grietje per jaar betalen?
	A. € 600,00
	B. € 3000,00
	C. € 6000,00
	D. € 300,00
4.	Ewoud is een heg om zijn tuin aan het planten. Hij heeft uitgerekend dat hij voor
	de hele heg 120 struiken nodig heeft. Inmiddels heeft hij 🕱 van de struiken
	geplant. Hoeveel struiken moet Ewoud nog planten?
	A. 45
	B. 75
	C. 72
	D. 42
5.	Freek gaat vandaag met de auto naar zijn werk. De afstand naar zijn werk is 23 km. Freek vertrekt om 7.30 uur en arriveert om 7.45 uur bij zijn werk. Hoeveel km/u heeft hij gemiddeld gereden?
	A. 82 km/u
	B. 69 km/u
	C. 83 km/u
	D. 92 km/u

- 6. Wessel zit in groep 8. In de klas hangt een kaart van de wereld aan de muur. Op de kaart staat dat de schaal 1:35 000 000 is. Wat betekent dit?
 - A. 1 cm is in werkelijkheid 3,5 km
 - B. 1 cm is in werkelijkheid 35 km
 - C. 1 cm is in werkelijkheid 350 km
 - D. 1 cm is in werkelijkheid 3500 km
- 7. Jan is op de fiets naar de sportschool geweest. Over de heenweg deed hij 18 minuten over de terugweg deed hij 22 minuten. Hij was 80 minuten in de sportschool. Hoe lang is Jan van huis geweest?
 - A. 2 uur
 - B. 1 uur en 20 minuten
 - C. 2 uur en 20 minuten
 - D. 2 uur en 10 minuten
- 8. Joep, Sil en Dylan hebben elk een zak drop gekregen. In elke zak zitten evenveel dropjes. Joep eet $\frac{5}{20}$, Sil eet $\frac{1}{4}$ en Dylan eet $\frac{4}{10}$. Wie hebben er evenveel gegeten?
 - A. Sil en Dylan
 - B. Dylan en Joep
 - C. Joep en Sil
 - D. Alle drie evenveel
- 9. Paul gaat naar de groenteboer en koopt 3,5 kg appels. De appels kosten € 1,40 per kg. Hoeveel moet hij betalen?
 - A. € 3,90
 - B. € 4,90
 - C. € 4,10
 - D. € 4,70
- 10. Bert en Jenny doen elke vrijdag boodschappen. Meestal halen ze dan de boodschappen voor een hele week. Vandaag moeten ze ook nog inkopen doen voor een feestje dat ze zaterdag gaan geven. De kar is dan ook behoorlijk vol en Bert schrikt van het bedrag dat ze moeten betalen, namelijk € 116,30. Hoe kunnen Bert en Jenny gepast betalen?
 - A. 2 x 50 euro, 2 x 5 euro, 2 x 50 eurocent, 1 x 10 eurocent, 6 x 5 eurocent
 - B. 2 x 50 euro, 3 x 5 euro, 1 x 50 eurocent, 3 x 10 eurocent
 - C. 2 x 50 euro, 2 x 5 euro, 3 x 20 eurocent, 3 x 10 eurocent
 - D. 2 x 50 euro, 3 x 5 euro, 2 x 50 eurocent, 6 x 5 eurocent

11.	De vrouw van Willem is vandaag jarig. Hij gaat naar de bloemist en koopt twee
	bossen rode rozen van € 6,50 per stuk. Hij betaalt met een briefje van € 50,00.
	Hoeveel krijgt Willem terug?

- A. € 43,50
- B. € 37,50
- C. € 37,00
- D. € 27,00

12.	Zoë en haar zus gaan een dagje winkelen. Ze vertrekken 's ochtends om 10.52 uur
	en komen 's middags om 16.25 uur weer thuis. Hoe lang zijn Zoë en haar zus van
	huis geweest?

- A. 6 uur en 33 minuten
- B. 5 uur en 33 minuten
- C. 5 uur en 27 minuten
- D. 6 uur en 27 minuten

13.	Fenna heeft een pak vruchtensap van 2 l. Ze drinkt twee glazen van elk 200 ml.
	Hoeveel dl vruchtensap zit nog in het pak?

- A. 16 dl
- B. 160 dl
- C. 196 dl
- D. 19,6 dl

14.	Lauren zit op hockey. Tijdens de training moest ze vijf en een half rondje om het
	hockeyveld rennen. Eén rondje is 300 m. Hoeveel km heeft Lauren gerend?

- A. 1,55 km
- B. 16,5 km
- C. 15,5 km
- D. 1,65 km

B. € 6000,00

C. € 3000,00

D. € 600,00

- Sander en Merel gaan naar een pizzeria. Een hele pizza kost € 7,60. Ze bestellen 1 elk pizza. Hoeveel moeten ze betalen?
 - A. € 3,30
 - B. € 3,80
 - C. € 4,10
 - D. € 1,90
- 17. Ida en Frits gaan een eindje fietsen. Ze hebben inmiddels 35 km gefietst en zijn
 - $2\frac{1}{2}$ uur onderweg. Wat is hun gemiddelde snelheid tot nu toe?
 - A. 14 km/u
 - B. 14,5 km/u
 - C. 17,5 km/u
 - D. 17 km/u
- 18. Mevrouw Walet houdt erg van wandelen. Ze heeft een wandelkaart van de omgeving waar ze woont. De schaal die op de kaart staat, is 1:120 000. Wat betekent deze schaal?
 - A. 1 cm is in werkelijkheid 12 km
 - B. 1 cm is in werkelijkheid 0,12 km
 - C. 1 cm is in werkelijkheid 120 km
 - D. 1 cm is in werkelijkheid 1,2 km
- 19. Leon gaat met zijn vrienden naar de bioscoop. De film waar ze naar toe gaan, duurt 105 minuten. Wat is gelijk aan 105 minuten?
 - A. 1 uur en 5 minuten
 - B. 1 uur en 55 minuten
 - C. 1 uur en 3 kwartier
 - D. 1 uur en 1 kwartier
- 20. Ciska doet mee aan een zwemwedstrijd. Over de 200 meter doet ze 175 seconden. Wat is gelijk aan 175 seconden?
 - A. 1 minuut en 75 seconden
 - B. 2 minuten en 15 seconden
 - C. 1 minuut en 5 seconden
 - D. 2 minuten en 55 seconden

- 21. Juf Nadia heeft $3\frac{1}{2}$ kan limonade gemaakt. Ze weet dat ze genoeg heeft voor de hele klas, want met een hele kan limonade kan ze tien bekertjes vullen. Welke breuk hoort hierbij?
 - A. $\frac{35}{10}$

C. $\frac{31}{2}$

B. $\frac{32}{10}$

- D. $\frac{32}{2}$
- 22. De familie De Boer gaat een dagje naar een pretpark. Het is erg warm weer en ze besluiten een ijsje te gaan eten. Ze kopen twee ijsjes van € 1,15 per stuk en twee ijsjes van € 0,95 per stuk. Hoeveel moeten zij betalen?
 - A. € 4,10
 - B. € 4,20
 - C. € 3,20
 - D. € 3,10
- 23. Petra gaat naar de drogist om nieuwe make-up te kopen. Ze koopt een mascara van € 4,95 en een lippenstift van € 3,85. Hoe kan Petra gepast betalen?
 - A. 1 x 5 euro, 1 x 2 euro, 1 x 1 euro, 3 x 20 eurocent, 1 x 10 eurocent
 - B. 4 x 2 euro, 1 x 50 eurocent, 2 x 20 eurocent
 - C. 1 x 5 euro, 3 x 1 euro, 1 x 50 eurocent, 1 x 20 eurocent, 1 x 10 eurocent
 - D. 4 x 2 euro, 3 x 20 eurocent, 1 x 10 eurocent
- 24. Bob gaat naar de boekhandel. Hij heeft namelijk gehoord dat zijn favoriete schrijver een nieuw boek heeft geschreven. Hij koopt het boek voor € 13,50. Daarnaast koopt hij twee tijdschriften: een voor € 3,50 en een voor € 3,95. Hij betaalt met een briefje van € 20,00 en een briefje van € 5,00. Hoeveel geld krijgt Bob terug?
 - A. € 4,05
 - B. € 3,05
 - C. € 4,15
 - D. € 3,15
- 25. De kaasboer heeft een kaas van 6 kg. Hij snijdt de kaas in twaalf gelijke stukken. Hoeveel gram weegt elk stuk?
 - A. 50 g
 - B. 500 g
 - C. 200 g
 - D. 20 g

- 26. Mevrouw Van Balen is op verjaardagsvisite bij haar buurvrouw geweest. Ze kwam om 20.24 uur binnen en vertrok om 22.13 uur. Hoe lang is mevrouw Van Balen op verjaardagsvisite geweest?
 - A. 2 uur en 49 minuten
 - B. 1 uur en 11 minuten
 - C. 2 uur en 11 minuten
 - D. 1 uur en 49 minuten
- 27. Mellika drinkt 's ochtends een glas appelsap van 1,5 dl en 's middags een glas melk van 20 cl en twee glazen water van elk 120 ml. Hoeveel dl heeft Mellika gedronken?
 - A. 27,5 dl
 - B. 4,7 dl
 - C. 5,9 dl
 - D. 15,5 dl
- 28. Kas is 1,58 m, Wytze is 1,52 m en Marc is 1,50 m. Wat is hun gezamenlijke lengte in dm?
 - A. 46 dm
 - B. 4.6 dm
 - C. 460 dm
 - D. 4600 dm
- 29. Erwin en Angela willen een huis bouwen. Ze hebben een stuk grond gekocht van 15 m breed en 20 m lang. De grond kostte € 300,00 per m². Hoeveel hebben Erwin en Angela voor het stuk grond betaald?
 - A. € 21 000,00
 - B. € 90 000,00
 - C. € 9000,00
 - D. € 2100,00
- 30. Meester Sander heeft limonade uitgedeeld aan de kinderen in de klas. Hij had 7 liter limonade gemaakt, waarvan hij $\frac{4}{5}$ heeft gebruikt. Hoeveel limonade heeft meester Sander nog over?
 - A. 1,5 I
 - B. 1,4 I
 - C. 1,3 I
 - D. 1,2 I

Antwoorden en uitleg

Voor leerlingen

Hieronder vind je de antwoorden op de opgaven. Ze staan vetgedrukt in de linkerkolom. In de rechterkolom staat, waar nodig, uitleg.

Voor ouders

In de tweede kolom staat een code. Die verwijst naar wat voor soort opgave het was. Op pagina 235 staan de betekenissen van alle codes. Stel, uw kind maakt een aantal fouten. Het valt u op dat eenzelfde code steeds weer opduikt. Door de betekenis van die code op te zoeken, kunt u nagaan welk type opgave zo vaak fout gaat. Deze wetenschap stelt u in staat passende uitleg te geven, of voor extra oefenmateriaal te zorgen.

Oefentaak 1

```
1B
       T3
              De heenweg heeft hij er 9 minuten + 13 minuten over gedaan. Dat zijn 22
              De terugweg heeft hij er 12 minuten + 12 minuten over gedaan. Dat zijn 24
              22 minuten + 24 minuten = 46 minuten.
2D
       М3
              Zie Bijlage Ondersteuning Metriek stelsel – inhoudsmaten.
              500 \text{ ml} = 50 \text{ cl}.
              2 I = 200 cl.
              200 \text{ cl} - 50 \text{ cl} = 150 \text{ cl}.
3C
       M2 Zie Bijlage Ondersteuning Metriek stelsel – oppervlaktematen.
              De oppervlakte van het weiland is 60 \text{ m} \times 50 \text{ m} = 3000 \text{ m}^2.
              3000 \times € 2,00 = € 6000,00.
4A
       B1
               <del>-</del> van 120 is 15.
              Ewoud moet nog \frac{3}{8} van de struiken planten.
              3 \times 15 struiken = 45 struiken.
5D
       T2
              Freek doet een kwartier over 23 km. Een uur bestaat uit 4 kwartier.
              Freek rijdt dus 4 keer 23 km per uur. Dat is 92 km/u.
6C
       S1
              Zie Bijlage Ondersteuning Metriek stelsel – lengtematen.
              35 000 000 cm = 350 km.
              1 cm is dus in werkelijkheid 350 km.
7A
       T1
8C
       B2
              Ik maak de breuken gelijknamig door de noemers te veranderen in 20.
             Joep eet \frac{5}{20}, Sil eet \frac{5}{20} en Dylan eet \frac{8}{20}.
              Joep en Sil hebben dus evenveel gegeten.
9B
       G1
10D
       G3
              2 x € 6,50 = € 13,00
11C
       G2
              € 50,00 – € 13,00 = € 37,00
12B
       T3
              Na 5 uur is het 15.52 uur. Na 8 minuten is het 16.00 uur.
              8 minuten + 25 minuten = 33 minuten.
              Ze zijn dus 5 uur en 33 minuten van huis geweest.
13A
       M3
             Zie Bijlage Ondersteuning Metriek stelsel – inhoudsmaten.
              2 I = 20 dI.
              400 \text{ ml} = 4 \text{ dl}.
              20 dl - 4 dl = 16 dl.
14D
             5.5 \times 300 \text{ m} = 1650 \text{ m}.
       M1
```

1650 m = 1,65 km.

Zie Bijlage Ondersteuning Metriek stelsel – lengtematen. 15C M2 Zie Bijlage Ondersteuning Metriek stelsel – oppervlaktematen. De oppervlakte van het weiland is 120 m x 50 m. Dat is 6000 m². 6000 x ∈ 0,50 = € 3000,00.16B **B1** Twee keer $\frac{1}{4}$ pizza is $\frac{1}{2}$ pizza. $\frac{1}{2}$ keer $\le 7,60$ is $\le 3,80$ $2\frac{1}{2}$ uur is 5 keer $\frac{1}{2}$ uur. 17A Per $\frac{1}{2}$ uur hebben ze 35 km gedeeld door 5 gefietst. Dat is 7 km. Per uur hebben ze dus 2 keer 7 km gefietst. Dat is 14 km/u. 18D S1 Zie Bijlage Ondersteuning Metriek stelsel – lengtematen. 1 cm is in werkelijkheid 120 000 cm. $120\ 000\ cm = 1,2\ km$. 19C T1 60 minuten is 1 uur. 105 minuten min 60 minuten is 45 minuten. Dat is 3 kwartier. De film duurt dus 1 uur en 3 kwartier. **20D** T1 120 seconden is 2 minuten. 175 seconden min 120 seconden is 55 seconden. Ciska doet dus 2 minuten en 55 seconden over de 200 meter. 21A B2 3 kannen = - kan. 10 10 10 2 x € 1,15 = € 2,30 **22B** G1 2 x € 0,95 = € 1,90 € 2,30 + € 1,90 = € 4,20 23C € 4,95 + € 3,85 = € 8,80 Petra kan betalen met een briefje van € 5,00, drie munten van € 1,00, een munt van € 0,50, een munt van € 0,20 en een munt van € 0,10. € 13,50 + € 3,50 + € 3,95 = € 20,95 24A € 25,00 – € 20,95 = € 4,05 M4 Zie Bijlage Ondersteuning Metriek stelsel – gewichtsmaten. 25B 6 kg = 6000 g.6000 g : 12 = 500 g.T3 **26D** Na 1 uur is het 21.24 uur. Na 36 minuten is het 22.00 uur. 36 minuten + 13 minuten = 49 minuten. Mevrouw Van Balen is dus 1 uur en 49 minuten op verjaardagsvisite geweest. 27C М3 Zie Bijlage Ondersteuning Metriek stelsel – inhoudsmaten. 20 cl = 2 dl.120 ml = 1.2 dl.1,5 dl + 2 dl + 1,2 dl + 1,2 dl = 5,9 dl.M1 1,58 m + 1,52 m + 1,50 m = 4,6 m.28A 4,6 m = 46 dm.Zie Bijlage Ondersteuning Metriek stelsel – lengtematen. 29B M2 Zie Bijlage Ondersteuning Metriek stelsel – oppervlaktematen. De oppervlakte van het stuk grond is 15 m x 20 m = 300 m^2 .

 $300 \times \le 300,00 = \le 90 000,00.$

Er is $nog \frac{-}{5}$ van de limonade over.

30B

B1

Verantwoording

De opgaven zijn onder te verdelen in de volgende categorieën:

Breuken	
B1	Bereken een deel van het geheel (taarten, pizza's, geldbedragen, drinken, enzovoort).
B2	Concrete handelingen met breuken, grootte van breuken vergelijken.
Geld	
G1	Het betalen van boodschappen.
G2	Geld wisselen bij de kassa.
G3	Gepast betalen.
Metriek stelsel	(Bij deze opgaven kan het kind de <i>Bijlage Ondersteuning Metriek</i> stelsel gebruiken.)
M1	Rekenen met lengtematen (cm-dm-m-hm-km).
M2	Rekenen met oppervlaktematen (dm2-m2-km2).
M3	Rekenen met inhoudsmaten (cl-dl-l).
M4	Rekenen met gewichtsmaten (g-kg).
Schaalbegrip	
S1	Schaalberekeningen.
Tijdrekenen	
T1	Rekenen met uren, kwartieren en minuten, omrekenen seconde-minuten- kwartieren-uren.
T2	Van afstand tot tijdsduur, relatie afstand-tijdsduur.
T3	Hoeveel tijd is er verlopen? Hoe lang duurt het?

Bijlage Ondersteuning Metriek stelsel

In deze bijlage vind je een hulpmiddel dat je kunt gebruiken bij de sommen over lengtematen, gewichtsmaten, inhoudsmaten en oppervlaktematen. Deze kun je naast de opgaven houden.

Lengtematen:

$$\begin{bmatrix} km \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} hm \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} dam \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} m \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} dm \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} cm \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} mm \end{bmatrix}$$

Gewichtsmaten:

$$\begin{bmatrix} kg - hg - dag - g - dg - cg - mg \\ ons \end{bmatrix}$$

Inhoudsmaten:

Oppervlaktematen:

$$\begin{bmatrix} km^2 - hm^2 - dam^2 - m^2 - dm^2 - cm^2 - mm^2 \end{bmatrix}$$
ha